

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/39/EÜ,

7. september 2005,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ, mis käsitleb mootorsõidukite istmeid, nende kinnituspunkte ja peatusesid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

M1-kategooria sõidukites, millele on tüübikinnitus antud pärast nimetatud kuupäeva.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (5) Kuni ühenduse tüübikinnitussüsteem ei laiene kõikidele sõidukikategooriatele, tuleks liiklusohutuse huvides nõuda turvavööde kinnituspunktidega ühilduvate istmete ja nende kinnituspunktide paigaldamist ka muudesse kui M₁-kategooria sõidukitesse.

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Teadusuuringud on näidanud, et turvavööde ja turvasüsteemide kasutamine aitab oluliselt vähendada surmajuhude arvu ja vigastuste raskust õnnetusjuhtumi, isegi ümbermineku korral. Nende paigaldamine kõigile sõidukikategooriatele on kindlasti oluline samm edasi liiklusohutuse suurendamisel ning sellest tulenevalt elude päästmisel.
- (2) Turvavööde paigaldamine kõikidesse sõidukitesse võib tuua olulist ühiskondlikku kasu.
- (3) 18. veebruari 1986. aasta resolutsioonis liiklusõnnetuste vähendamise ühismeetmete kohta, mis on osa ühenduse liiklusohutuse programmist, ⁽³⁾ rõhutas Euroopa Parlament vajadust teha turvavööde kasutamine kohustuslikuks kõikidele reisijatele, sealhulgas lastele, välja arvatud ühissõidukites. Seetõttu tuleb turvavööde ja/või turvasüsteemide paigaldamisega seoses vahet teha ühistranspordi bussidel ja muudel sõidukitel.
- (4) Vastavalt nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivile 70/156/EMÜ liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽⁴⁾ on alates 1. jaanuarist 1998 ühenduse tüübikinnitussüsteemi kohaldatud ainult kõigile uutele M₁-kategooria sõidukitele. Seega peavad direktiivi 74/408/EMÜ ⁽⁵⁾ sätetele vastavad istmed, istmete kinnituspunktid ja peatoed olema paigaldatud vaid nendes

- (6) Direktiivis 74/408/EMÜ juba sätestatakse kõik tehnilised eeskirjad ja haldusnormid, mis võimaldavad anda asjaomase tüübikinnituse muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Seetõttu ei ole liikmesriikidel vaja kehtestada muid sätteid.

- (7) Alates komisjoni 17. juuni 1996. aasta direktiivi 96/37/EÜ, millega kohandatakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ ⁽⁶⁾ tehnika arenguga, jõustumisest on mitmed liikmesriigid juba teinud selles sisalduvad sätted kohustuslikuks ka muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Tootjad ja nende tarnijad on seega välja töötanud asjakohase tehnoloogia.

- (8) Teadusuuringud on näidanud, et küljega sõidu suunas olevatele istmetele ei ole võimalik paigaldada turvavööid, mis tagaksid reisijate turvalisuse samal tasemel kui näoga sõidusuunas olevate istmete puhul. Ohutuse tagamiseks on vaja keelata selliste istmete kasutamine teatud sõidukikategooriates.

- (9) Sätted, mis lubavad küljega sõidu suunas olevate kahepunktivööga istmete kasutamist teatud M3-kategooria sõidukite puhul, peaksid olema ajutise olemusega, sõltuvalt hetkest, mil jõustub ühenduse õigusakt, millega sõnastatakse uuesti direktiiv 70/156/EMÜ ja laiendatakse ühenduse tüübikinnitust kõigile sõidukitele, kaasa arvatud M3-kategooria sõidukid.

- (10) Direktiivi 74/408/EMÜ tuleks vastavalt muuta.

⁽¹⁾ ELT C 80, 30.3.2004, lk 6.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2003. aasta arvamus (ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 487), nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 111 E, 11.5.2005, lk 33), Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT C 68, 24.3.1986, lk 35.

⁽⁴⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/104/EÜ (ELT L 337, 13.11.2004, lk 13).

⁽⁵⁾ EÜT L 221, 12.8.1974, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁶⁾ EÜT L 186, 25.7.1996, lk 28.

- (11) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt liiklusohutuse parandamist turvavööde kohustusliku paigaldamise kehtestamisega teatava kategooria sõidukites, ning mis seetõttu on kavandatava meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

kinnituspunktid peavad vastama nõukogu direktiivile 76/115/EMÜ (**).

Antud vabastus kehtib viie aasta jooksul alates 20. oktoobrist 2005. Seda kehtivusaega võidakse pikendada, kui on olemas usaldusväärsed statistilised andmed liiklusõnnetuste kohta ja vahepeal on turvasüsteeme edasi arendatud.

(*) EÜT L 220, 29.8.1977, lk 95. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(**) EÜT L 24, 30.1.1976, lk 6. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/38/EÜ (EÜT L 197, 26.7.1996, lk 95)."

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 74/408/EMÜ muutmine

Direktiivi 74/408/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

"M₂- ja M₃-kategooria sõidukid liigitatakse klassidesse nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa iste-kohta, erieskirju) (*) I lisa 2. jaos.

(*) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1."

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete suhtes."

2. Lisatakse järgmine artikkel:

"Artikkel 3a

1. Küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamine on keelatud M₁-, N₁-, M₂- (III või B klass) ja M₃- (III või B klass) kategooria sõidukites.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kiirabiautode ega direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 1 esimeses taandes loetletud sõidukite suhtes.

3. Lõiget 1 ei kohaldata M₃-kategooria sõidukitele (III või B klass), mille tehnilisel lubatud maksimaalne tegelik mass ületab 10 tonni ja milles küljega sõidu suunas olevad istmed on paigutatud rühmiti sõiduki tagumisse ossa, nii et need moodustavad maksimaalselt kümne istmega integreeritud salongi. Niisugused küljega sõidu suunas olevad istmed tuleb paigaldada vähemalt koos peatoega ja tõmburiga varustatud kahepunktivööga, mille tüüp on kinnitatud vastavalt nõukogu direktiivile 77/541/EMÜ (*). Nende turvavööde

3. II lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.1 asendatakse järgmisega:

"1.1. Käesoleva lisa nõudeid ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete ega nendele istmetele kinnitatud mis tahes peatugede suhtes;"

b) punkt 2.3. asendatakse järgmisega:

"2.3. Iste — ühele täiskasvanule mõeldud ühes tükis konstruktsioon koos istmekattega, mis võib, aga ei tarvitse olla sõiduki kerega lahutamatu ühendatud. Terminiga tähistatakse nii üksikistet kui ühele isikule mõeldud pinkistme osa.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse iste järgmiselt:

2.3.1. Näoga sõidu suunas olev iste — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.3.2. Seljaga sõidu suunas olev iste — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosas suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.3.3. Küljega sõidu suunas olev iste — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes ei vasta punktides 2.3.1 või 2.3.2 esitatud määratlustele;"

c) punkt 2.9. jäetakse välja.

4. III lisa punkt 2.5. asendatakse järgmisega:

"2.5. Iste — ühele või mitmele täiskasvanule sõidukis kasutamiseks mõeldud konstruktsioon koos istmekatte ja kinnitustega, mis tavaliselt on ühendatud sõiduki kerega.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse iste järgmiselt:

- 2.5.1. *Näoga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriasand moodustab väikesema kui $+ 10^\circ$ või $- 10^\circ$ nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes.
- 2.5.2. *Seljaga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriasand moodustab väikesema kui $+ 10^\circ$ või $- 10^\circ$ nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes.
- 2.5.3. *Küljega sõidu suunas olev iste* — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes ei vasta punktides 2.5.1. või 2.5.2. esitatud määratlustele.”
5. IV lisa muudetakse järgmiselt:
- a) punkt 1.1. asendatakse järgmisega:
- “1.1. Käesolevas lisas sätestatud nõudeid kohaldatakse N_1 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite suhtes ning M_2 - ja M_3 -kategooria sõidukite suhtes, mida III lisa ei hõlma. Väljaarvatud punkti 2.5. sätteid, kohaldatakse neid nõudeid kõikide sõidukikategooriate küljega sõidu suunas olevate istmete suhtes.”
- b) punkt 2.4. asendatakse järgmisega:
- “2.4. Kõik istmed, mida saab kallutada ettepoole või millel on kokkuklapitavad seljatoed, peavad tavaasendis automaatselt lukustuma. Käesolevat nõuet ei kohaldata istmete suhtes, mis on paigaldatud I, II või A klassi M_2 - või M_3 - kategooria sõidukite ratas- toolidele ettenähtud kohtadele.”

Artikkel 2

Rakendamine

1. Alates 20. aprillist 2006, juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed vastavad käesoleva direktiivi nõuetele:
- a) ei keeldu liikmesriigid sõidukitüübiga seoses EÜ tüübi- kinnituse või siseriikliku tüübi- kinnituse andmisest;
- b) ei keela liikmesriigid uute sõidukite registreerimist, müüki või kasutuselevõttu.
2. Alates 20. oktoobrist 2006, juhul kui uute sõidukitüüpide istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele:
- a) ei anna liikmesriigid enam EÜ tüübi- kinnitust;
- b) keelduvad liikmesriigid siseriikliku tüübi- kinnituse andmisest.

3. Alates 20. oktoobrist 2007, juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele:

- a) loevad liikmesriigid direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt uute sõidukitega kaasas olevad vastavus- sertifikaadid kehtetuks;
- b) keelavad liikmesriigid selliste uute sõidukite registreerimise, müügi või kasutuselevõtmise, välja arvatud juhul, kui tugine- takse direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 2 sätetele.

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direk- tiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. aprillist 2006. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komis- jonile.
2. Liikmesriigid kohaldatakse neid meetmeid alates 21. april- list 2006.
3. Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE